

زحمتهای چگونه بر باد رفت؟

صفحه ۳

سرمقاله

بنزین و شکر و یک مقایسه کارشناسی بهمن دانائی

مرحوم مهدی بازرگان از رجال خوشنام ایران در دهه‌های تازه سپری شده در خاطرات خود می‌نویسد «رضا شاه در برنامه نوسازی ایران به امور ساختمان علاقه خاصی داشت. یکی از فعالیت‌های علی‌اکبر داور، وزیر دارایی، دولتی کردن شرکت‌های خصوصی بود. ایجاد شرکت‌های مختلف از قبیل فرش، حمل و نقل، بافندگی، پشم و پوست، پنبه و شرکت ساختمان که برنامه وسیعی داشت، ارتش و راه‌آهن در رأس امور بودند. تبدیل برخی از این شرکت‌ها از خصوصی به دولتی، کار و نان مردم را از دست آنها خارج کرد.»

این داوری مرحوم بازرگان درباره دولتی‌سازی اقتصاد ایران از سوی علی‌اکبر داور وزیر مالیه پهلوی اول تنها داوری نیست و کسانی هم که به دلایل گوناگون تاریخ معاصر ایران را بررسی کرده‌اند بارها در همین باره نوشته و گفته‌اند.

ادامه در صفحه ۲

تحلیل

دیگ جوشان اقتصاد ایران |محمدطیبیان|

این روزها موضوع تصمیم دولت در مورد افزایش قیمت بنزین خبر ساز و مورد بحث است. رصد اخبار نشان می‌دهد در اعتراض به این تصمیم در برخی مناطق اعتراض‌های مردمی هم رخ داده است. تنگنای پدیدار شده را باید از زاویه‌های گوناگون نگاه کرد.

۱- چرا عدم تعادل بازاری بین قیمت بنزین و به طور کلی حامل‌های انرژی و شرایط اقتصادی پدیدار شده و قیمت‌های موجود را غیر قابل نگهداری و تداوم کرده است؟ از چند سال قبل از انقلاب، سیاست‌های دولت‌ها تورمی بوده و به صورت پایدار از این محل به طور تقریب و به صورت میانگین حجم نقدینگی ۲۰ درصد در سال افزایش یافته و از این راه و مسیر دولت‌ها و مجلس‌ها و تصمیم‌گیری سیاسی در کل، وجود بیست درصد تورم را تضمین کرده‌اند و مردم را به آن عادت داده‌اند. (در سال‌هایی که در آمد نفت و تولید ملی رشد مثبت داشته کمتر و سال‌هایی که رشد منفی داشته بیشتر). اما همچنان که تورم ظاهر می‌شده از پذیرش عواقب تصمیم‌های خود اجتناب کرده و به صورت کلیشه چند تصمیم را پیگیری کرده‌اند.

ادامه در صفحه ۲

عباس کشاورز سرپرست وزارت جهاد کشاورزی شد

وزارت جهاد کشاورزی بوده است. صنعت قند و شکر ضمن ابراز خرسندی از این حسن انتخاب، برای ایشان آرزوی موفقیت دارد.

حجت‌الاسلام حسن روحانی رئیس‌جمهور با صدور حکم عباس کشاورز را به عنوان سرپرست «وزارت جهاد کشاورزی» منصوب کرد.

متن حکم حجت‌الاسلام حسن روحانی به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب آقای مهندس عباس کشاورز

بر اساس اصل ۱۳۵ قانون اساسی و نظر به مراتب تعهد و سوابق علمی و مدیریتی جناب عالی، به موجب این حکم شما را به سرپرستی «وزارت جهاد کشاورزی» منصوب می‌نمایم.

امید است با عنایات الهی، بهره‌گیری از کلیات امکانات و همکاری مجموعه کارکنان آن وزارتخانه، در خدمت به ملت شریف ایران و نظام مقدس جمهوری اسلامی، با رعایت اصول قانون‌مداری، اعتدال‌گرایی و منشور اخلاقی دولت تدبیر و امید موفق باشید.

سوابق عباس کشاورز

کشاورز پیش از این معاون محمود حجتی وزیر مستعفی این وزارت خانه بود. وی همچنین رئیس انجمن آبیاری و زهکشی ایران بوده است که مقالات متعددی در این زمینه به ثبت رسانده است. کشاورز از سال ۹۲ معاون وزارت جهاد کشاورزی در امور زراعت

در صفحات دیگر می‌خوانید:

تولید ۴۰۰ هزار تن نیشکر
در کشت و صنعت فارابی

صفحه ۷

کاهش ۳۰ درصدی
قرارداد با چغندر کاران

صفحه ۶

تراز جهانی شکر
سال ۲۰۲۵

صفحه ۴

کشت و صنعت کارون
طلای سرخ تولید کرد

صفحه ۳

بنزین و شکر و یک مقایسه کارشناسی

چون نوبت به دولت می‌رسد

دولت ایران در اندازه‌های گوناگون سهام شرکت‌های گوناگون در پتروشیمی، پالایشگاه‌ها، فولادسازی‌ها، مس و روی و آلومینیوم و اتومبیل و... را در اختیار دارد. نگاهی به سابقه و کارنامه و برنامه دولت‌ها در دوره‌های گوناگون نشان می‌دهد دولت اما قیمت‌گذاری دستوری را برای کالاهای تحت تملک خویش رعایت نمی‌کند. دولت می‌تواند راه را بر افزایش چند باره قیمت اتومبیل در یک سال ببندد اما از این کار امتناع می‌کند. دولت می‌تواند راه را بر شتاب و پرواز دلار و سکه که از کالاهای انحصاری خویش است، مسدود کند اما شاهد هستیم که دلار در یک سال ناگهان چند برابر می‌شود و قیمت هر سکه بهار آزادی نیز چند برابر می‌شود و دولت نیز راه را باز نگه می‌دارد. درباره این رفتار دولت می‌توان مصداق‌های پرشماری را ارایه کرد.

شکر و بنزین

بنزین کالایی بسیار مهم در کسب و کار ایرانیان است. صدها هزار ایرانی در سراسر کشور به‌طور رسمی و تمام‌وقت یا به‌طور پاره‌وقت مسافرکشی می‌کنند و درآمد به دست آمده از مسافرکشی درآمد اصلی یا کمک اصلی درآمد آنها به حساب می‌آید. به این ترتیب هر تغییری در قیمت فروش این کالا به مصرف‌کننده نهایی که میلیون‌ها ایرانی دارند اتومبیل در ایران را شامل می‌شود روش زندگی و کسب و کار آنها را دستخوش دگرگونی می‌کند. از سوی دیگر می‌دانیم بنزین به مثابه یک کالای راهبردی از جمله کالاهایی است که انحصار کامل در تولید و توزیع آن در اختیار نهاد دولت است. دولت‌های ایران اجازه واردات بنزین به شرکت‌ها را نمی‌دهند و شرکت‌های خارجی نیز در ایران فعالیت ندارند و بخش خصوصی نیز در این حوزه کالایی فاقد اختیارات و مالکیت و مدیریت است. سهم بنزین و فرآورده‌های دیگر مثل این کالا در سبد مصرفی خانواده‌ها بالاست و یک شاخص برای تغییر احتمالی بسیاری از کالاها نیز به حساب می‌آید. به‌طوری که افزایش قیمت بنزین بر افزایش هزینه‌های حمل و نقل مؤثر است و تنها به‌طور مستقیم تغییر فعلی قیمت بنزین در این روزها ۴ درصد گزارش شده است. از سوی دیگر اما شکر به مثابه یک کالای قابل توجه نیز در سبد مصرفی خانواده‌ها جای دارد اما سهم آن در کل هزینه‌های خانواده‌های ایرانی تنها ۲ درصد است. شکر در کارخانه‌هایی تولید می‌شود که اکثریت آنها غیردولتی هستند و مواد اولیه تولید شکر در هزاران مزرعه کوچک و بزرگ چغندر و نیشکر در سراسر ایران به‌وسیله دهقانان خرده‌پا یا کارگران شاغل در کشت و صنعت‌ها تولید می‌شود. تجربه نشان می‌دهد افزایش قیمت شکر به افزایش قیمت سایر کالاها منجر نمی‌شود و دامنه اثرگذاری اندکی بر تغییر سایر کالاها دارد. در این شرایط اما با مقایسه‌هایی کارشناسی می‌توان به این نتیجه حتمی رسید که اگر راه برای افزایش نسبی شکر و آزادسازی آن باز باشد منافع آن در هزاران روستای ایران و کارگران کارخانه‌ها خواهد بود و زیان وارد شده احتمالی به مصرف‌کننده نهایی حداقل است. در این شرایط اما دولت محترم برای شکر بند و بست‌های پرشمار درست کرده و دست و پای آن را بسته و اجازه فعالیت آزاد به آن نمی‌دهد. اما در مقابل بنزین را چون می‌تواند به محلی برای تأمین کسری بودجه باشد را با افزایش عامدانه قیمت همراه می‌کند. به نظر می‌رسد این رفتار دوگانه دولت در برابر بنزین و شکر و همچنین بسیاری از کالاهای تولید داخل را باید در کانون توجه قرار داد و درباره آن داوری کرد.

ادامه از صفحه اول

به‌طور مثال می‌توان به دکتر موسی غنی‌نژاد اقتصاددان امروز ایران اشاره کرد که در تازه‌ترین داوری خود درباره دهه ۱۳۱۰ که دهه حکومت افکار و عقاید علی‌اکبر داور در اقتصاد ایران است اشاره کرد. او می‌گوید «بسیاری از شرکت‌های دولتی در دوره داور و به ابتکار او شکل می‌گیرند. استدلال علی‌اکبر داور این بود که بخش خصوصی ضعیف‌تر از آن است که بتواند از عهده طراحی و ساخت کارخانه‌هایی در سطح کارخانه‌های کشورهای غربی از نظر مالی و فنی برآید. بنابراین از آنجا که دولت منابع مالی را در اختیار دارد و چون می‌تواند آدم‌های فنی و از سوی دیگر تکنولوژی را تجهیز کند، باید این اقدامات را انجام دهد و پس از آن به‌تدریج با آموزش بخش خصوصی این کارخانه‌ها را به بخش خصوصی واگذار کند. این تفکر که جا می‌افتد به یک ایدئولوژی تبدیل می‌شود که تا به امروز هم اقتصاد ایران گرفتار آن است. در واقع این ایدئولوژی بیانگر این است که کارهای بزرگ را بخش خصوصی به هر دلیلی نمی‌تواند شروع کند و دولت باید شروع‌کننده باشد و بخش خصوصی را در مراحل بعدی باید وارد بازی اقتصادی کرد. ولی آنچه در عمل اتفاق افتاد این بود که بخش دولتی رشد کرد، اقتصاد دولتی‌تر شد و نهایتاً بخش خصوصی در حاشیه قرار گرفت.» (دنیای اقتصاد - ۱۳ آذر ۱۳۹۸).

با نگاهی شتابان به تاریخ معاصر اقتصاد ایران از دهه ۱۳۱۰ به این سو می‌توان رد پای دولت در تأسیس مدیریت و مالکیت بر کارخانه‌های پرشماری را دید. دولت‌های ایران در این دهه‌های تازه سپری شده انواع بنگاه‌های اقتصادی، تجاری، مالی و زیربنایی و معدنی و پتروشیمی و پالایشگاه را تأسیس کرده و هنوز با وجود خصوصی‌سازی‌های گسترده این راهبرد ادامه دارد. در این نوشته نمی‌خواهیم به فلسفه سیاسی پنهان در کارخانه‌داری و بنگاه‌داری اقتصادی دولت بپردازیم. اما این وضعیت به‌طور واقعی بر رفتار و تصمیم‌های میلیون‌ها ایرانی در بخش‌های گوناگون مؤثر بوده و هست. دولت آقای حسن روحانی به مثابه وارث دولت‌های محمود احمدی‌نژاد، دولت اصلاحات و دولت‌های سازندگی نیز همان وضعیت را نگهداشته است و علاوه بر اینکه از مسیر عادی قانونگذاری دولتی و سازمان‌های وابسته به دولت در کسب و کار بنگاه‌ها دخالت می‌کند از مسیر عرضه و تقاضای کالاها نیز در شرایط حاکمیت مطلق قرار می‌گیرد.

قیمت‌گذاری دستوری

شاید یکی از سخت‌ترین شرایط برای فعالیت‌های اقتصادی در ایران که البته نمونه آن در دنیای معاصر کمتر از انگشتان دو دست است حضور اقتدارگرایانه دولت در تعیین قیمت تمام شده کالاها و خدمات و سپس دخالت تمام‌عیار در قیمت فروش این کارخانه‌هاست. به‌طور مثال دولت در صنعت قند با حضور جدی در تعیین قیمت چغندر و تعیین مزد و تعیین نرخ بهره بانکی و ارزش مؤثر است و در حقیقت بخش اصلی قیمت تمام شده تولید قند و شکر را باید به دولت نسبت داد. دولت اما به همین بسنده نمی‌کند و با جسارت تمام به کارخانه‌ها می‌گوید باید تولیدات خود را با چه قیمتی بفروشند. به این ترتیب و با استناد به اینکه این اقدام‌های دولت برای حمایت از گروه‌های کم‌درآمد است قیمت‌گذاری دستوری را اعمال می‌کند. نکته مهم این است که دولت اما کاری ندارد که دریافت‌کننده شکر با قیمت دستوری شیرینی، شکلات، بستنی، کیک و نوشابه را با چه قیمتی عرضه می‌کند و چگونه به وقتش که برسد حتی شکر را به شکل آب نبات صادر می‌کند تا از تفاوت دلار آزاد و دلار ۴۲۰۰ تومانی سود ببرد.

دیگ جوشان اقتصاد ایران

ادامه از صفحه اول

یکی از این تصمیم‌ها تنبیه تولیدکننده و فروشنده از طریق اعمال مقررات سازمان تعزیرات بوده است. همزمان با استفاده از سازمان تعزیرات، کنترل اداری قیمت برخی کالاها از طریق قیمت‌گذاری، کنترل نرخ ارز در حد پایین‌تر از قیمتی که شرایط صادرات غیر نفتی و نیازهای وارداتی طلب می‌کند نیز در دستور کار بوده است. همچنین گمراه کردن افکار عمومی پیرامون این واقعیت‌ها از طریق طرح مباحث و مطالب مخدوش در این نیز در دستور اجرا بوده است. این اقدامات از یک سو به تخریب زمینه تولید و از سوی دیگر به ایجاد عدم اطمینان در جامعه تولیدکننده و نیز مصرف‌کننده آمیز منابع، خروج ارز و سرمایه، ایجاد ساختار کج و معوج و نا متعادل اقتصادی، رانت و فساد و عدم تحرک اقتصاد فقر و توزیع ثروت ناعادلانه و در جهت تشدید منجر شده است. به قول حکیمی که گفته است «چشم بگشا به گلستان و ببین» در اقتصاد ایران رخ داده است. آنچه از وضع اقتصاد می‌بینیم نتیجه تداوم این نوع شرایط بوده است. گاهی مجلس دولت را سرزنش می‌کند و قانون می‌نویسد که قیمت‌ها بالا نرود، شاید می‌دانند این قانون‌ها اثر مثبت ندارد و باید روزی که بودجه تصویب می‌کردند و دستورهای خلق پول به بانک مرکزی می‌دادند و افراد کم‌توان را برای مشاغل مهم تأیید می‌کردند به فکر افزایش قیمت‌ها و این روز و روزگار می‌بودند. گاهی دولت‌ها دیگران را سرزنش می‌کرده‌اند و گاهی بخش‌های دیگر ابراز نگرانی و تعجب و سرزنش می‌کنند. در حالی که باید گفت برادران شما همه با هم هستند و آوار کردن سرزنش بر روی دیگری کار ساز نیست و برای دردهای مردم هم مرهمی نیست.

۲- آیا تداوم قیمت‌های پایین نگه داشته شده مقذور است؟ جواب منفی است. وقتی حامل‌های سوخت مثل بنزین و گازوئیل با کشتی، تانکر، باک اضافی، موتورسوارهای پرشمار مرزی، کول بره صورت عمده و در مقیاس چندین تن و یا به صورت جزئی و چند لیتر از مرز خارج می‌شود و از طرفی قیمت‌ها به نحوی است که تولید پالایشگاه‌ها به صرفه نیست و مردم هم به صورت ضایعه آمیز به مصرف ادامه می‌دهند (کجای دنیا دوردور زدن یک سرگرمی است؟) و یک گواه آن هوای آلوده شهرها است بنابراین می‌توان دریافت که این مجموعه شرایط قابل تداوم نبوده است.

۳- آیا توجیهی که دولت به کار می‌برد قابل دفاع است؟ یعنی بنزین را گران می‌کنیم که به عده ای پول نقد بیشتری بدهیم. این هم مانند اقدام دولت قبلی که توزیع پول نقد را به همه آغاز کرد و زمینه ساز تورم تشدید شونده ای شد قابل توجیه و دفاع نیست. با کاهش در آمد نفت به دلیل تحریم‌ها دولت به جای استفاده از فرصت برای اصلاح اساسی از جمله در بودجه و حذف بسیاری ردیف‌ها و دستگاه‌ها و کاهش مصارف منابع عمومی از جمله جریان‌های مالی خارج از بودجه، به جای اصلاح اقتصادی گسترده، اما دولت دستش را عمیق‌تر در جیب مردمی که از شرایط اقتصادی تحت فشار و در رنج هستند فرو برده است. فشار مالیاتی را افزایش داده به فکر مالیات‌های جدید هستند. افزایش قیمت بنزین هم که قرار است عاید وزارت نفت، پالایشگاه‌ها و حمل و نقل نشود و برای ترمیم، ظرفیت سازی و سرمایه گذاری صرف نشده بلکه به خزانه دولت ریخته شود تا چرخ آسیای نا کارایی، تورم‌زایی و هزینه‌های غیر قابل توجه به چرخیدن ادامه دهد، این شیوه نتیجه‌ای جز مشکل سیاسیون در کسب رضایت موقتی افرادی که به پول مفت عادت می‌کنند ندارد.

زحمتهای چگونه بر باد رفت؟

در حالی که کشور در شرایط سخت تحریم و جنگ اقتصادی قرار دارد، تصمیمات نادرست دولت و تخلفات مکرر در اجرای قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی، منجر به از دست رفتن دو دستاورد مهم اقتصاد مقاومتی در سال جاری شده و قرار است کشور را به واردکننده گندم و شکر تبدیل کند. این در حالی است که سال گذشته کارشناسان بارها در این زمینه به دولت هشدار داده بودند اما دولتمردان و خصوصاً سازمان برنامه و بودجه کشور بدون توجه به هشدارها راه خود را ادامه دادند و ضعف نظارت نمایندگان مجلس نیز نتوانست مانعی در مسیر تخلفات دولت شود. دستاورد دیگر حوزه کشاورزی که در راستای اقتصاد مقاومتی حاصل شده بود و امسال با برخی بی‌تدبیری‌ها از دست رفت، طرح خوداتکایی شکر بود. قیمت پایین چغندر قند در سال گذشته موجب شد کشاورزان از کشت این محصول استراتژیک خودداری کنند و به جای آن صیفی جات از جمله گوجه‌فرنگی بکارند که حجم گسترده تولید گوجه در سال جاری موجب شده این محصول روی دست کشاورزان بماند و دولت مجبور به خرید حمایتی و توافقی این محصول شود.

عبارتی نوشداروی بعد از مرگ سهراب. این اقدام منجر به کاهش شدید سطح زیر کشت چغندر قند در کشور شد. در همین زمینه یزدان سیف، مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران در گفت‌وگو با خبرنگار مهر درباره کاهش تولید چغندر قند در کشور و آخرین وضعیت واردات شکر به کشور، اظهار داشت: قریب به ۷۰۰ تا ۷۵۰ هزار تن شکر از محل تولید چغندر قند و قریب به ۶۰۰ هزار تن از محل نیشکر در کشور تولید می‌شود. وی افزود: قیمت‌گذاری سبب شده الگوی کشت به محصولات دیگری تغییر کند و امسال کشت تغییر کند و امیدواریم این مسأله برطرف شود. امسال نیز قیمت‌های تعیین شده برای بسیاری از محصولات از چغندر قند باعث نارضایتی کشاورزان شده است. در همین زمینه سید جعفر حسینی، مشاور عالی نظام صنفی کشاورزی گفت: امسال قیمت تضمینی اعلام شده برای محصولات مختلف از جمله چغندر قند، جو، کلزا و گندم مورد رضایت ما نیست اما در واقع گندم به نمادی برای اعتراض تبدیل شده است و وقتی که ما به قیمت گندم اعتراض می‌کنیم در واقع به این معنی است که نرخ سایر محصولات نیز مورد تأیید ما نیست.

کیلوگرم چغندر ۶۳۰ تومان بود که دولت قیمت را ۵۰۲ تومان به اضافه ۵۰ تومان هزینه جمع‌آوری اعلام کرده اما بین قیمت ۵۵۲ تومانی که اعلام شده با نرخ پیشنهادی ما هنوز فاصله چشم‌گیری وجود دارد. این مقام مسؤول با اشاره به پیش‌بینی کاهش ۳۷ درصدی تولید شکر در سال جاری گفت: سال گذشته یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن شکر در کشور تولید شد اما پیش‌بینی می‌شود امسال این رقم به ۱/۵ میلیون تن می‌رسد و با توجه به نیاز کشور به شکر بین دو تا دو میلیون و ۲۰۰ هزار تن، نیاز به واردات ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار تن شکر به کشور داریم. حسینی با تأکید بر اینکه با توجه به قیمت اعلام شده نگران هستیم کشاورزان استقبال خوبی از کشت چغندر در سال جاری نکنند گفت: ما در حال مذاکره با وزارت جهاد کشاورزی هستیم اما بیشتر تمرکزمان در مجلس است که نمایندگان به دولت برای اصلاح قیمت‌ها فشار بیاورند. زمینه‌چینی برای واردات گندم به کشور از سال گذشته آغاز شده بود و عده‌ای خواستار واردات گندم تحت عناوین مختلف از جمله ورود موقت، ترانزیت و سوآپ بودند و حتی قراردادهایی نیز با کشور روسیه و قزاقستان امضا شده بود. عباس کشاورز، معاون وزیر جهاد کشاورزی چندی قبل اعلام کرده بود تولید گندم در سال جاری حدود ۱۴ میلیون تن است و نزدیک به سه میلیون تن از این کالای استراتژیک توسط کشاورزان انبار شده است.

نیاز کشور به شکر حدود ۲/۲ میلیون است که به گفته مسؤولان وزارت جهاد کشاورزی در سال ۹۶ حدود ۱ میلیون تن شکر در کشور تولید شد و در این بخش به مرز خودکفایی رسیدیم. قیمت خرید تضمینی چغندر قند بهاره ۳ هزار و ۴۰۳ ریال و چغندر قند پاییزه ۳ هزار و ۳۳۸ ریال تصویب و اعلام شده است در حالی که پیشنهاد کارشناسان رقم بالاتری بود. در صورتی که پیشنهاد کارشناسان اجرایی می‌شد احتمال افزایش نرخ خرید تضمینی باتوجه به رشد هزینه‌های تولید روندی منطقی بود ضمن اینکه باید حتماً در نرخ شکر تجدیدنظر انجام شود تا تولیدکنندگان رغبت تولید داشته باشند هر اتفاقی قرار است رخ دهد باید قبل از این زمان باشد تا کشاورز بتواند برای کشت تصمیم بگیرد. پیگیری‌ها و اعتراضات منجر شد دولت در تیرماه ۹۸ قیمت این محصول را تغییر دهد و قیمت خرید تضمینی چغندر قند بهاره و پاییزه سال ۱۳۹۸ به ترتیب به مبلغ ۳،۷۴۶ و ۳،۶۴۲ ریال به اضافه مبلغ ۶۱۵ ریال کمک کرایه حمل تغییر کرد. اتفاقی که البته بسیار دیرهنگام بود و به

کشت و صنعت کارون طلای سرخ تولید کرد

مدیرعامل شرکت کشت و صنعت کارون گفت: اولین مزرعه تولید زعفران شرکت کشت و صنعت به گل نشست و اولین تولید زعفران در این منطقه به مقدار یک کیلو و دوپست گرم از سیصد و پنجاه کیلوگرم پیاز زعفران برداشت و با عیار بالا نسبت به سایر زعفران‌های مشابه در کشور تولید شد. مدیرعامل شرکت کشت و صنعت کارون در گفت‌وگو با خبرنگار گیتی آنلاین گفت: به منظور ترویج کشت زعفران در این شرکت طرح پایلوت این گیاه در دستور کار قرار داشت که خوشبختانه با دانش بخش خصوصی اولین مزرعه تولید زعفران طی یک دوره سه ماهه از پانزده مرداد تا نیمه نخست آبان‌ماه در یکی از سوله‌های تحت اختیار به گل نشست و اولین تولید زعفران در این منطقه به مقدار یک کیلو و دوپست گرم از سیصد و پنجاه کیلوگرم پیاز زعفران برداشت و با عیار بالا نسبت به سایر زعفران‌های مشابه در کشور تولید گردیده است.

ارایه گردد. میرزاپور در ادامه افزود: سازگاری گیاه زعفران با شرایط آب و هوایی مناسب شمال خوزستان و با استفاده از روش‌های جدید کشت بدون استفاده از سموم و کودهای شیمیایی و نیز صددرصد ارگانیک می‌تواند تحولی بزرگ در کشاورزی شمال استان به وجود آورد؛ تا طلای سرخ خوزستان نیز وارد بازار پر طرفدار مصرف داخلی و خارجی گردد و این امکان هم‌اکنون در دسترس متقاضیان بخش خصوصی قرار دارد. این را هم بدانید زیستگاه زعفران در رشته کوه‌های زاگرس و مناطق زاگرس‌نشین می‌باشد و خوزستان مهد این گیاه ارزشمند است که با تدبیر مدیرعامل شرکت کشت و صنعت کارون زمینه پرورش و تولید آن در شمال استان خوزستان فراهم گردیده است. گفتنی است شرکت کشت و صنعت کارون بزرگ‌ترین تولیدکننده شکر سفید ایران و خاورمیانه در شمال خوزستان و در حومه شوشتر است که از سال ۹۳ تا هم‌اکنون تلاش می‌کند علاوه بر رسیدن به ظرفیت اسمی که در این راه نیز بسیار موفق عمل نموده است، سایر تولیدات مقرون به صرفه کشاورزی و صنعتی را گسترش دهد.

دارد گفت: با کشت موفق زعفران در این منطقه زمینه برای ترویج، تولید و گسترش زعفران در شوشتر و شمال خوزستان به ویژه شرکت کشت و صنعت کارون فراهم شده است که تبعاً می‌تواند علاوه بر تولید ثروت، رونق اقتصادی و اشتغال‌زایی نرخ کسب و کار را نیز افزایش دهد. وی خاطر نشان کرد: با امکانات موجود این آمادگی وجود دارد تا ضمن واگذاری محل کشت زعفران به بخش خصوصی و همچنین در صورت لزوم آموزش‌های لازم نیز به علاقه‌مندان کشت و تولید این گیاه

مهندس عبدالمجید میرزاپور با اشاره به صرفه اقتصادی این گیاه سنتی و ارزشمند ایرانی که جایگاه رفیع بین‌المللی نیز

تراز جهانی شکر سال ۲۰۲۵

۱۹ ژوئیه ۲۰۱۹ - نشریه بین‌المللی شکر و شیرین کننده‌ها (F.O.LICHT'S)

و نوردزوک آلمانی، و تروس و اتحادیه کریستال فرانسوی، سال گذشته به دلیل کاهش قیمت‌ها در یک بازار حاوی مزاد عرضه، زبان‌های قابل توجهی را متحمل شدند. این امر باعث اعلام تعطیلی کارخانه‌های برخی از تولیدکنندگان شد. سودزوک و اتحادیه اعلام کردند که فعالیت شش کارخانه شکر خود در مناطق مختلف فرانسه، آلمان و لهستان را متوقف خواهند کرد.

در حال حاضر، پیش‌بینی می‌کنیم که اتحادیه اروپا در زمانی که قیمت‌های شکر جهانی بالا است به تولید بیش از نیازهای خود ادامه داده و عرضه مازادش را صادرات خواهد کرد و با کاهش قیمت‌ها، تولید اتحادیه اروپا به سطح مصرف داخلی خود نزدیک شود. با این حال انتظار نداریم تولیدکنندگان این اتحادیه، رکورد قابل توجه تولید سال ۲۰۱۷-۱۸ خود را تجربه کنند، درس سختی که در اولین سال‌های لغو سهمیه‌های تولید آموختند نشان داد که رقابت در بازار جهانی چقدر دشوار است. ایالات متحده و مکزیک، یک قرارداد دوجانبه تجارت شکر دارند که ثبات را در بازار به ارمغان می‌آورد. در شرایط فعلی، سیاست شکر ایالات متحده پایدار و توانا در مقابله با بی‌ثباتی بازار به نظر می‌رسد. بنابراین انتظار می‌رود تولید این کشورها براساس روند گذشته افزایش یابد.

لازم است فاکتورهای ممکن برای به خطر انداختن این ثبات را نیز در ذهن داشته باشیم. عامل نخست، موضوع محصولات اصلاح شده ژنتیکی است. اگرچه براساس استاندارد ملی شفاف‌سازی بیومهندسی مواد غذایی که در اواخر سال ۲۰۱۸ منتشر شد، مقرر شد تا شکر چغندری (که بیشتر از چغندرهای اصلاح شده ژنتیکی تولید می‌شود) را مشابه شکر نیشکری (غیر اصلاح شده ژنتیکی) بشناسد اما مصرف‌کنندگان همچنان طرفدار دومی هستند. این مسئله منجر به تخفیف مداوم سنت در هر بوش برای شکر چغندری در مقابل شکر نیشکری شد. اما در حال حاضر، این تخفیف به ابزاری مؤثر برای تعادل در بازار داخلی تبدیل شده است. موضوع دوم، گرایش‌ات اخیر مصرف، شرکت‌های مواد غذایی را وادار به کاهش محتوای شکر محصولات خود می‌کند. بنابراین ممکن است روند رشد مصرف شیرین‌کننده‌ها در آینده کاهش یابد و این امر مستلزم کاهش تدریجی رشد تولید شکر نیز خواهد بود. تولید و صادرات شکر برزیل در دو دهه منتهی به سال ۲۰۱۰ با افزایش چشمگیر مواجه بود و این کشور، نقش خود را به عنوان صادرکننده برتر جهان محکم کرد. تولید شکر این کشور از ۸ میلیون تن در سال ۱۹۹۰ به ۴۰ میلیون تن در سال ۲۰۱۰ رسید که رشد پنج برابری را نشان می‌دهد. این در حالی است که صادرات برزیل طی این دوره از ۱/۶ میلیون تن به ۲۸ میلیون تن افزایش یافته است. با این وجود، برزیل طی دو فصل گذشته با مشکلات زیادی روبرو بوده است که از آن جمله می‌توان به کاهش عملکرد محصولات کشاورزی، افزایش شدید هزینه‌های تولید، بحران مالی و اقتصادی در کشور، سیاست‌های نامطلوب دولت در خصوص اتانول و شرایط نامساعد آب و هوایی اشاره نمود. طی دو فصل گذشته، رشد تولید نیشکری متوقف شد و تولید شکر و اتانول در حال رکود است.

پیش‌بینی می‌شود که روند سرمایه‌گذاری کم چند سال اخیر در بخش تولید شکر برزیل، تا زمان کسری بعدی و افزایش قیمت شکر در سطوح فعلی باقی بماند. چنین چرخشی می‌تواند سرمایه‌گذاری‌های جدید را بسمت این صنعت جذب نماید. برنامه رنوبیو عدم اطمینان بیشتری را به همراه آورده است. شروع این برنامه برای اول ژانویه سال ۲۰۲۰ برنامه‌ریزی شده است اما هنوز سوالات زیادی در خصوص اجرای آن وجود دارد که باستی پاسخ داده شوند. ما تصور می‌کنیم که حمایت اضافی از سوی دولت، منجر به واکنش فوری در صنعت نخواهد شد. انتظار می‌رود این برنامه، جذابیت تولید اتانول را افزایش دهد اما بازیگران بازار باید ابتدا درک کنند که این برنامه، چگونه محیط و شرایط فعالیت صنعت را تغییر می‌دهد. پیش‌بینی می‌کنیم که در مرحله نخست اجرای برنامه تولیدکنندگان با ظرفیت‌های موجود و بدون سرمایه‌گذاری چندان برای توسعه، به فعالیت

ترجمه و تنظیم | شرکت توسعه نیشکر و منابع مالی معاونت طرح و برنامه |

برنامه‌ریزی استراتژیک نیاز به پیش‌بینی‌های طولانی مدت دارد. بنابراین تصمیم گرفتیم تا با انجام یک پروژه تحقیقاتی ویژه، تراز شکر جهانی را تا سال ۲۰۲۵ پیش‌بینی کنیم.

چالش برانگیزترین بخش از هر چشم‌انداز، پیش‌بینی واکنش تولید به تغییر شرایط بازار است. این مشکل برای کالاهای کشاورزی بیشتر است چرا که میزان تولید به‌طور جدی به رویدادهای آب و هوایی وابسته بوده و پیش‌بینی این حوادث به واسطه ماهیت آنها غیرممکن است. مهم‌تر از آن، تولیدکنندگان محصولات کشاورزی با تأخیر زمانی مشخص، نسبت به سیگنال‌های بازار واکنش نشان می‌دهند. در خصوص گیاهان قندی، به راحتی می‌توان یک دوره ۱۲ تا ۲۴ ماه از زمان اتخاذ تصمیم برای کاشت تا برداشت محصول را در نظر گرفت. علاوه بر این برای فرآوری مقادیر اضافی نیشکر یا چغندر قند، سرمایه‌گذاری‌های اضافی در زیرساخت‌ها ضروری است. محاسبات ما نشان می‌دهد که ممکن است کسری شکر بازار جهانی در سال ۲۰۲۱-۲۰۲۰ به ۴/۶ میلیون تن برسد که اندکی بیشتر از رقم ۴/۲ میلیون تنی سال ۲۰۲۰-۱۹ است. لذا انتظار می‌رود بازار به وضعیت متعادل‌تری برگردد و سپس حجم ذخایر دوباره افزایش خواهد یافت. مثل همیشه، یادآور می‌شود که تمام ارقام تولید بر حسب ارزش خام است که می‌توان با ضرب ۰/۹۲، آن را به ارزش سفید تبدیل نمود. این مطالعه بر مبنای یک سال زراعی واحد (اکتبر/ سپتامبر) انجام شده است. از نظر قاره‌ای، انتظار می‌رود آسیا همچنان در جایگاه بزرگ‌ترین تولیدکننده شکر جهان باقی بماند. به نظر می‌رسد تولید شکر این قاره در سال ۲۰۲۴-۲۵ به ۸۳/۷ میلیون تن برسد که از رقم ۷۸ میلیون تن سال ۲۰۱۹-۱۸ بیشتر است. پیش‌بینی می‌شود هند و تایلند جایگاه خود را به عنوان اصلی‌ترین تولیدکننده شکر در منطقه حفظ نمایند. تخمین زده می‌شود تولید شکر آمریکای جنوبی در سال ۲۰۲۴-۲۵ به ۴۴/۱ میلیون تن برسد که ۸/۶ میلیون تن بیشتر از سال ۲۰۱۸-۱۹ است. پیش‌بینی می‌شود برزیل همچنان عامل اصلی تولید در این منطقه باشد. تخمین زده می‌شود که تولید شکر در آمریکای شمالی و مرکزی به سختی از ۲۳/۲ میلیون تن سال ۲۰۱۹-۲۰ به ۲۵/۳ میلیون تن در سال ۲۰۲۴-۲۵ تغییر کند زیرا انتظار می‌رود بیشتر کشورهای تولید خود را به‌طور نسبتاً کمی افزایش دهند. بزرگ‌ترین تولیدکننده این منطقه، ایالات متحده و پس از آن، مکزیک و گواتمالا قرار دارند. پیش‌بینی می‌شود که تولید شکر آفریقا در سال ۲۰۲۴-۲۵ به رقم ۱۴/۱ میلیون تن برسد که از ۱۲/۵ میلیون تن در سال ۲۰۱۸-۱۹ بیشتر است. اگرچه برنامه احداث چندین پروژه جدید اعلام شده است لیکن فرض کردیم که این پروژه‌ها با تأخیر به اتمام برسد اما سرانجام، ظرفیت‌های اضافی فرآوری و افزایش سطح زیر کشت محصول منجر به افزایش تولید خواهد شد.

تولید

اتحادیه اروپا با لغو سهمیه‌های تولید از اول اکتبر ۲۰۱۷، وارد دوره جدیدی شد. در حال حاضر و پس از سال ۱۹۶۸، تولیدکنندگان داخلی برای اولین بار از هرگونه محدودیت بازاریابی شکر آزاد شده‌اند. در نتیجه، کشاورزان این اتحادیه، سطح زیر کشت چغندر خود در سال ۲۰۱۷-۱۸ را در حدود ۱۶ درصد افزایش دادند و شرایط خوب آب و هوایی نیز منجر به افزایش بیشتر تولید گردید. سطح زیر کشت چغندر در سال ۲۰۱۸-۱۹، تقریباً بدون تغییر بود اما شرایط نامساعد آب و هوایی باعث کاهش چشمگیر تولید در اروپا شد. با این حال، ذخایر انبوه شکر باقیمانده از برداشت قبلی بفروش رفتند و تولیدکنندگان اتحادیه اروپا به منظور کاهش فشارها از روی بازار داخلی، اقدام به صادرات شکر همراه با ضرر به بازار جهانی نمودند. در نتیجه، بسیاری از تولیدکنندگان شکر اروپا، از جمله سودزوک

را آزاد کرده است. این بدان معنی است که سیستم تقسیم سود بین تولیدکنندگان و کارخانجات لغو شده است و این موضوع به نوبه خود، مستلزم لغو سیستم سهمیه‌ای تولید کارخانجات می‌باشد. در این پیش‌بینی، فرض کردیم که تولید نسبتاً پایداری در سال‌های آتی وجود داشته باشد زیرا قیمت‌های نیشکر دارای روندی معکوس هستند و در حال حاضر پیوند بیشتر با قیمت‌های جهانی نیز دارند. تخمین زده می‌شود که افزایش قیمت کاساوا به عنوان رقیب اصلی کشت نیشکر، کشاورزان را به جایگزینی این محصول با نیشکر در الگوی کشت زراعی ترغیب نماید. لذا در شرایط کسادی بیشتر بازار جهانی (مورد انتظار برای پس از فصل ۲۰-۲۰۱۹)، باید اقتصاد مزرعه را بهبود بخشیده و تولید بیشتر را تحریک نمود. همچنین، انتظار می‌رود دولت بمنظور ترویج کشت نیشکر، اجرای طرح پرداخت یارانه‌های غیرمستقیم را در آینده ادامه دهد. استرالیا یک تولیدکننده نسبتاً کوچک از کل تولید جهانی است اما سالانه تقریباً ۱۰ درصد تجارت جهانی این شیرین‌کننده را (عمدتاً در بازارهای آسیا و خاورمیانه) بخود اختصاص داده است. با این حال، فرصت‌های رشد برای صنعت شکر استرالیا بدلیل تأثیر توسعه شهری، کشت سایر محصولات زراعی و تأمین آب مورد نیاز، سطح اراضی قابل دسترس برای زراعت نیشکر را محدود کرده است. بنابراین، رشد تدریجی تولید شکر در پیش‌بینی تولید این منطقه فرض شده است، نه پیش افتادن روند اخیر.

کشور	مفروضات
اتحادیه اروپا	انتظار می‌رود اتحادیه اروپا تولید را کاهش داده و به سطح مصرف داخلی خود نزدیک‌تر نماید و در زمان افزایش قیمت‌های جهانی، مجدداً روند تولید را ارتقاء بخشد.
ایالات متحده آمریکا	قرارداد تجاری شکر بین ایالات متحده و مکزیک همچنان معتبر است. کاهش نسبتاً کم شکر چغندری در مقایسه با شکر نیشکر کاهش مختصر مصرف شکر سرانه به دلیل پایین آمدن محتوای شکر در فرآورده‌های تولیدی
برزیل	تداوم کمبود سرمایه‌گذاری در صنعت تا کسری بعدی که باعث افزایش قیمت شکر می‌شود. واکنش ضعیف نسبت به طرح رونوآبیو در شروع طرح افزایش تولید اتانول مبتنی بر ذرت
چین	افزایش تدریجی تولید شکر داخلی؛ محدودیت رشد سطح زیر کشت نیشکر بواسطه رقابت احتمالی با سایر محصولات زراعی برای زمین و آب.
هند	حمایت مستمر از صنعت شکر؛ افزایش قابل توجه ظرفیت‌های تولید اتانول
تایلند	پرداخت یارانه‌های غیرمستقیم برای ترویج کشت نیشکر تغییر الگوی کشت برخی از کشاورزان به سمت محصولات جایگزین
استرالیا	محدودیت سطح اراضی برای کشت نیشکر

مصرف

رشد جمعیت و درآمد سرانه، مهم‌ترین عوامل مؤثر بر تقاضای شکر محسوب می‌شوند. مطالعات نشان داده‌اند که افزایش جمعیت، بخش عمده‌ای از افزایش مصرف مطلق را توضیح می‌دهد. علی‌رغم اینکه رشد جمعیت قابل توجه است لیکن رشد مصرف سرانه شکر متوقف شده است. دلیل اصلی این امر، احتیاط ناشی از تأثیر مخرب احتمالی شکر برای سلامت انسان است. وضع مالیات‌های شکر همچنان در حال افزایش است زیرا بسیاری از دولت‌ها، تأثیر مضاعف درآمدهای مالیاتی بالاتر را در مقابله با نگرانی‌های بهداشت عمومی بسیار مؤثرتر می‌دانند.

مهم‌تر از همه، تولیدکنندگان مواد غذایی و نوشیدنی‌ها، به طرز قابل توجهی میزان شکر موجود در محصولات خود را کاهش داده و شیرین‌کننده‌های مصنوعی را جایگزین شکر می‌کنند تا از پرداخت مالیات‌های فوق‌الذکر اجتناب نمایند. آنها همچنین در حال کاهش اندازه و ابعاد محصولات و تنوع سبد محصول شرکت‌های خود می‌باشند. این مسائل در نهایت ممکن است تأثیر بیشتری در کاهش مصرف شکر نسبت به مصرف آن توسط نوشیدنی‌های غیرالکلی داشته باشد. پیش‌بینی می‌شود وضع مالیات، نرخ رشد تقاضا را کاهش دهد.

با توجه به عوامل مختلف، این پیش‌بینی ممکن است منطقی به نظر برسد که نرخ رشد سالانه مصرف شکر جهانی از ۱/۶ درصد مشاهده شده در پنج سال گذشته، به ۱/۲ درصد تنزل یابد.

خلاصه

ارزیابی‌های ما حاکی از آن است که بازار جهانی شکر در حال حرکت به سمت دوره کسری است که این وضعیت می‌تواند شرایط ملایم‌تری را برای تولیدکنندگان شکر فراهم نماید. پس از رسیدن به یک بازار متعادل در سال ۲۰۲۱-۲۰۲۲، انتظار می‌رود که این تراز دوباره به مزاد تغییر یابد. تولید شکر جهانی در سال ۲۰۲۵-۲۰۴۴ ممکن است به حدود ۲۰۰ میلیون تن برسد که از رقم ۱۸۴ میلیون تن پیش‌بینی شده سال ۲۰۱۸-۱۹ بیشتر است. در عین حال، پیش‌بینی می‌شود مصرف شکر نیز در این سال به ۲۰۰ میلیون تن افزایش یابد که از ۱۸۵ میلیون تن سال ۲۰۱۸-۱۹ بیشتر می‌باشد.

خود ادامه دهند. همچنین انتظار داریم در این مرحله، تولید اتانول حاصل از ذرت افزایش یابد. اگرچه انتظار نمی‌رود تولیدکنندگان ظرفیت‌های تولیدی خود را گسترش دهند لیکن پیش‌بینی می‌شود رونوآبیو باعث افزایش سطح به اصطلاح تعادل شکر/اتانول شود. بنابراین، احتمالاً رکورد تولید شکر بالای ۴۰ میلیون تن سال ۲۰۱۶/۱۷، در افق مورد پیش‌بینی تکرار نخواهد شد. با این حال، برزیل به دلیل اندازه صنعت و توانایی نسبتاً سریع در جابه‌جایی بین تولید شکر و اتانول، نقش خود را به عنوان تنظیم‌کننده بازار جهانی حفظ خواهد کرد.

چشم‌اندازهای صنعت فرآوری نیشکر و چغندر در چین، تحت تأثیر عوامل مختلف قرار دارد. الزامات سیاسی آشکار برای گسترش تولید شکر داخلی و بهبود پایدار بازده کشاورزی و صنعت در سال‌های اخیر، احتمالاً منجر به رشد بیشتر تولید شکر خواهد شد. با این حال، احتمالاً نگرانی‌ها از محدود شدن افزایش سطح زیر کشت نباتات قندی بدلیل رقابت سایر محصولات زراعی برای زمین و (به ویژه) آب، ممکن است در آینده نقش پررنگ‌تری داشته باشند.

با فرض محافظه کارانه، انتظار می‌رود رشد سالانه تولید شکر چین در حدود ۱/۴ درصد باشد که این رقم کمتر از نرخ رشد مصرف سالانه خواهد بود. این موضوع، چین را به واردات شکر وابسته‌تر می‌کند. معمولاً بخش شکر هند، بیشترین تلامز را در بازار بین‌المللی ایجاد می‌کند. این مسأله در نگاه اول تعجب برانگیز است زیرا این کشور یک بازیگر نسبتاً کوچک در بازارهای جهانی بوده و به ندرت حجم واردات یا صادرات سالانه آن به بیش از چند میلیون تن می‌رسد که قابل مقایسه با صادرات بیش از ۲۰ میلیون تنی برزیل نیست. آنچه هند را به عنوان نمونه برجسته بی‌ثباتی جلوه می‌دهد ماهیت چرخشی تولید آن است که منجر به ایجاد نوسانات گسترده‌ای در تراز تجاری آن کشور می‌شود. با این حال، نه تنها نوسانات گسترده در تولید و از این طریق تراز تجاری، بلکه عدم امکان پیش‌بینی میزان تولید آن نیز، یکی از مشکل اساسی برای بازار جهانی شکر به حساب می‌آید. به‌طور کلی، پیش‌بینی تولید شکر کار دشواری است لیکن با توجه به غیرقابل پیش‌بینی بودن شرایط آب و هوایی در هند، حاشیه خطا برای تولید این کشور نسبت به بسیاری از مناطق دیگر جهان بیشتر است.

علاوه بر این، بازار داخلی این کشور از تصمیمات تنظیمی کوتاه‌بینانه رنج می‌برد زیرا دولت هند تلاش می‌کند تا منافع کشاورزان، فرآوری‌کنندگان و مصرف‌کنندگان را متعادل کند. دولت کف قیمتی بالایی را برای نیشکر تعیین می‌کند تا کشاورزان را ترغیب به تغییر الگوی کشت به سمت این محصول نماید. این امر منجر به افزایش شدید تولید داخلی در سال ۲۰۱۷-۱۸ شد که در حدود ۸ میلیون تن از مصرف فراتر رفت. این مزاد در سال ۲۰۱۸-۱۹ حتی بیشتر رشد کرد.

دولت هند برای مقابله با عرضه بیش از اندازه شکر، اقدامات تنظیمی مختلفی از جمله تأمین بودجه برای ایجاد ذخایر استراتژی، تعیین سهمیه صادرات اجباری، تعیین قیمت خرده‌فروشی و اعطای یارانه صادراتی را آغاز کرد. دولت به جای کاهش حمایت از کشاورزان در راستای کاهش انگیزه عرضه بیش از حد، بارها با پیامدهای سیاست شکر خود مقابله کرده است.

با این حال، در واقع آخرین اقدام دولت توانست یک آرامش نسبی برای صنعت مهیا کند: پس از گذشت بیش از ۱۰ سال از تجربه سیاست اتانول سوختی، دولت ملی سرانجام سال گذشته در این زمینه جدی شد زیرا دریافت که این ابزار می‌تواند برای رهایی از شکر مزاد کشور مورد استفاده قرار گیرد. پس از تصویب استفاده از شربت نیشکر و ملاس گرید B به عنوان ماده اولیه فرآیند تخمیر در ژوئن سال ۲۰۱۸، دولت به منظور توسعه ظرفیت کارخانه‌های تقطیر، پرداخت مبلغ ۴۴/۴ میلیارد روپیه را نیز در قالب وام یارانه‌ای پنج ساله از بانک‌ها تصویب کرد.

این صنعت به‌طور سنتی، الکل را از ملاس گرید C تولید می‌کند که یک محصول جانبی حاصل از فرآیند تولید شکر می‌باشد. علاوه بر این، الکل در سال ۲۰۱۸-۱۹ از ملاس گرید B یا شربت نیشکر نیز تهیه شده است. صنعت به منظور جبران تولید شکر کمتر، قیمت ملاس گرید B را برای تولید اتانول، در سطحی بسیار بالاتر از ملاس C تعیین نمود. در حالی که قیمت هر لیتر ملاس C در حد ۴۳/۷ روپیه تثبیت شده بود قیمت هر لیتر ملاس گرید B معادل ۵۲/۴ روپیه و هر لیتر شربت نیشکر معادل ۵۹/۱ روپیه تعیین شد. در نتیجه، تقریباً در تمام کارخانه‌های تولیدکننده اتانول سود مناسبی به دست آمد. به گفته منابع صنعت، در فصل جاری حدود ۲۹۵ میلیون لیتر اتانول از ملاس B یا شربت نیشکر تولید شده و به شرکت‌های بازاریابی نفتی عرضه شده است. این رقم معادل منحراف کردن حدود ۳۰۰ هزار تن شکر به سمت تولید اتانول است. به‌طور کلی برای فصل ۲۰۱۸-۱۹، این صنعت انتظار دارد حدود ۴۵۰ میلیون لیتر اتانول از ملاس B و شربت نیشکر تولید کند.

با توجه به سودآوری تولید اتانول و حمایت دولت، انتظار داریم کارخانه‌های ظرفیت تولید اتانول را افزایش دهند. این امر باعث می‌شود تا نیشکر بیشتری به جای تولید شکر، به سمت تولید اتانول منتقل گردد. تا سال ۲۰۲۵ می‌تواند حدود ۱ تا ۲ میلیون تن شکر برای تولید اتانول سوختی استفاده شود. با توجه به عدم تمایل سیاستمداران هندی برای محدود کردن تولید شکر، انتظار داریم که رویدادهای آب و هوایی همچنان محرک اصلی باشند. در نتیجه، احتمالاً تولید این کشور ناپایدار باقی خواهد ماند. میزان مصرف شکر داخلی با سرعتی جالب توجه افزایش می‌یابد و در صورتی که کشاورزان اقدامی در جهت گسترش سطح فعالیت‌های زراعی خود نکنند، انتظار می‌رود تولید و مصرف داخلی هند تا سال ۲۰۲۵ برابر شوند. تایلند پس از سال ۲۰۱۰-۱۱ و هنگ‌کنگ که تولید این کشور برای اولین بار به ۱۰ میلیون تن رسید، دنیای شکر را شگفت‌زده کرد. حتی در سال‌های بعد که هم شرایط جوی نامساعد و هم قیمت پایین بازار جهانی، مانع پیشرفت تولید در سایر کشورها شد، رشد تولید شکر در تایلند همچنان روند صعودی داشت و این کشور را به یک بازیگر قدرتمند در بازار شکر تبدیل نمود. با این حال، ممکن است رشد آینده شکر این کشور نامعلوم باشد زیرا دولت این بخش

چالش‌های فراروی خودکفایی محصولات اساسی

عبدالحسین طوطیابی | پژوهشگر کشاورزی

دستیابی دیگر بار به رکورد تولید گندم در سال ۱۳۹۶ و ادامه موفق آن در سال بعد و کاهش سه میلیون تنی خرید این محصول در سال جاری دربرگیرنده تجاری است که بایستی چون چراغی برای گام به آینده و نقش آفرینی بیشتر بخش کشاورزی مورد توجه قرار داد. در این ارتباط، رکورد بی‌سابقه تولید داخلی شکر در سال ۱۳۹۷ تا مرز دو میلیون تن را نیز که حاصل فرآیند و برنامه‌ریزی چند سال قبل آن بوده و دیگر افزایش‌های امیدوارکننده در تولید دانه‌های روغنی، آبیان و برنج و... را نیز بایستی در این جمع‌بندی مشارکت داد. در گام نخست بایستی بپذیریم تمامی عرصه بهره‌وری از منابع تولید کشاورزی کشور بیش از ۹-۸ میلیون هکتار اراضی آبی، ۸ میلیون هکتار اراضی دیم و نیز حدود ۸۰-۷۰ میلیارد مترمکعب آب تجدیدپذیر نیست. بیش از بیست تا سی درصد از این اراضی آبی نیز از منابع آب کافی در تمام طول سال برخوردار نیستند. از سویی انتظار درست از مدیریت تولید آنست که حداکثر بهره‌وری‌ها را در قالب سیاست کشاورزی پایدار و عدم فرسایش منابع هدایت نماید. انتظار می‌رود وزارت جهاد کشاورزی با ارایه گزارشی تحلیلی و کاملاً فنی از ظرفیت‌های واقعی تولید، به توجیه و تصحیح نگاه مقامات مسؤل، نمایندگان مجلس و جامعه مصرف‌کننده کشور برای انتظارات واقع‌گرایانه نسبت به ظرفیت‌های بخش کشاورزی مبادرت کند. در چنین نگاه واقع‌گرایانه‌ای است که تهدیدهای مکرر به نظامی از پرسشگری و حسابرسی منطقی تبدیل می‌شود. مدعیانی هم که ذهن‌گرایانه ادعای تولید غذا در شرایط موجود را برای ۳۰۰ میلیون نفر یا نظیر دبیر محترم مجمع تشخیص مصلحت برای ۵۰۰ میلیون نفر می‌دانند قطعاً در ارزیابی‌های خود تجدیدنظر خواهند نمود. از سویی دیگر بخشی از مطالبات از متولی بخش کشاورزی در جهت ارزیابی از حفاظت منابع تولید سوق پیدا می‌کند. متأسفانه در ذهنیت موجود به نظر می‌رسد که این تلقی وجود دارد که مدیریت بخش کشاورزی تنها متولی تولید برای مصرف‌کنندگانی است که اتفاقاً شمار آن در کنترلش قرار ندارد. قاعدتاً زمانی جمعی را به میهمانی خانه خود فرا می‌خوانیم که از ذخیره کافی مواد غذایی و دیگر ملزومات اطمینان داشته باشیم. ضمناً افزایش آگاهی عمومی و نیز نمایندگان محترم از محدودیت‌های منابع و اقلیم کشور موجب درک بیشتر از مخاطرات از بین رفتن و فرسایش این منابع است. در چنین درک عمومی است که از وجب به وجب اراضی کشاورزی و دیگر منابع حیاتی محدود کشور برای صیانت از نسل کنونی و آیندگان خود فروگذار نخواهیم شد. در این دیدگاه منابع خاک و آب و نیز رونق اقتصادی حول پایداری منابع تعریف می‌شود. برای تمثیل ضرورت آگاهی عمومی از ارزش بی‌بدیل منابع به رویدادی در ایام جنگ جهانی دوم اشاره می‌شود. در کشور روسیه بانک ژن ذخایر توارثی گیاهی وجود دارد که بیشترین تنوع از ژرم پلاسما گندم را دارد و بنام بنیانگذار آن «اوپولوف» معروف است. در زمانی که تداوم فرسایشی جنگ در آخرین زمستان آن موجب کمبود شدید مواد غذایی و بحران گرسنگی عمومی در روسیه شده بود، جمعی از نیروهای داوطلب به تشکیل دیوار دفاعی انسانی گرداگرد ساختمان بانک ژن پرداختند. بسیاری از این مدافعین از شدت سرما و گرسنگی در پیرامون ساختمان جان دادند اما هرگز اجازه تعرض به این ثروت ملی را ندادند. از دیر باز و تا قبل از رقم دولتی ارضی در اوایل دهه ۴۰، کشاورزی به منزله مهم‌ترین بخش اقتصادی کشور به شمار می‌آمد. البته از آغاز دهه ۳۰، به تدریج درآمد نفت از نقش آفرینی کشاورزی در تولید و درآمد ناخالص ملی (به جز سال‌هایی که تحریم‌های جهانی موجب محدودیت فروش نفت نشده بود) کاسته بود. به عنوان مثال در سال ۱۳۹۴ رشد اقتصادی (GDP) به دلیل اعمال تحریم‌ها به منفی ۶/۱ سقوط کرده و به منفی ۲/۷ کاهش و ارزش افزوده در بخش کشاورزی مثبت ۶/۴، صنایع منفی ۶ و خدمات منفی ۲/۲ گردید. اما همین که در سال ۱۳۹۵ سهم درآمد نفت به بیش از ۶۱ درصد رسید ارزش افزوده در بخش کشاورزی و با وجود تولید بیشتر نسبت به سال قبل، ۲/۴ درصد کاهش یافت.

در همین رابطه بخش صنایع به مثبت ۲/۲ و خدمات به مثبت ۶/۲ درصد افزایش یافت. در آمار اقتصادی سالانه کشور چنین همبستگی مثبت و منفی درآمد نفت را بخش‌های مختلف اقتصادی را در تمامی سال‌های ۶ دهه گذشته می‌توانیم ملاحظه کنیم. اساساً در مدیریت اقتصادی کشورهایی که تولید ناخالص ملی خود را عمدتاً از محل صادرات منابع تجدیدپذیر تأمین می‌کنند، تولید پایدار بخش کشاورزی عملاً به حاشیه می‌رود. در چنین حالتی دولت‌ها برای کنترل تورم در بازار مصرف کالاهای مبادله‌ای به خصوص محصولات اساسی غذایی به واردات به عنوان کوتاه‌ترین راه‌حل متوسل می‌شوند. در صورتی که ارزش تجاری کالاهای وارداتی از بهای تولیدات داخلی کمتر باشد، بخش کشاورزی برای رقابت نداشته و محکوم به ورشکستگی می‌شود. از آن سو نیز حلقه‌های واردکننده با برخورداری از توان سرمایه و رانت و رسانه با سیاه‌نمایی افزایش نرخ اقلام تولید داخلی، دولت‌ها را برای پاسخگویی به مصرف‌کنندگان به شتاب در واردات و گریز از حمایت کافی در تولید داخلی وامی‌دارند. در چنین مناسباتی برخی از نمایندگان مجلس نیز برای تحبیب قلوب بیشتر رأی‌دهندگان خود، متولی تولید را به تمکین در برابر فوریت‌های بخش مصرف‌ناگزیر می‌سازند. در بررسی فراز و فرودهای بازار مصرف و عرصه تولید در چند دهه گذشته همواره شاهد جدال و تقابل متولیان بازار مصرف و تولید در برابر هم بوده‌ایم؛ تقابلی که عمدتاً به مدد درآمد نفت به زبان بخش تولید و بهره‌برداران بخش کشاورزی انجامیده است. اگر می‌بینیم که در چند دهه اخیر بسیاری از مرغوب‌ترین اراضی کشاورزی به مسلخ تغییر کاربری رفته است بایستی ریشه آن را در جدال نابرابر بازار مصرف و الفای ناشکیبایی در مقاطع گرانی و کمبودهای فصلی در برابر فرآیند درآمدت تولید جست‌وجو نمود. پس از رکوردشکنی تولید گندم در سال ۱۳۹۶ به خاطر داریم که لایه‌های قدرتمند واردکنندگان چگونه تا آنجایی که توانستند در برابر این دستاورد ملی سنگر گرفتند. جمعی با ایجاد تردید در صحت میزان تولید داخلی، گروهی با ادعای عدم صرفه اقتصادی تولید داخلی و دل‌سوزاندن برای مصرف آب و تریبون‌هایی ملبس به پزشکان در کیفیت پایین گندم داخلی داد سخن داده و بر طبل ضرورت واردات کوبیدند شاید که آب رفته از سودای خود را به جوی واردات بازگردانند.

کاهش ۳۰ درصدی قرارداد با چغندر کاران

دبیر انجمن صنایع قند و شکر کشور با انتقاد از ارایه آمار غلط در حوزه تولید چغندر قند و شکر از سوی دفتر چغندر وزارت جهاد کشاورزی گفت: این آمار باعث نوسان شدید در بازار و نابسامانی آن می‌شود و با این کار مسؤولان ارشد کشور را در تصمیم‌گیری برای تأمین امنیت غذایی به بیراهه می‌برند.

بهمین دانایی، در گفت‌وگو با مهر با اشاره به نابسامانی‌های بازار شکر در اواخر سال گذشته و اوایل امسال عنوان کرد: امسال تابستان سیاهی برای شکر به وجود آمد و به سختی توانستیم بازار را متعادل کنیم. ارایه آمار نادرست در زمینه تولید باعث می‌شود میلیاردها تومان از جیب مردم به جیب دلالتان سرازیر شود و دلالتان پولدار شوند. او اضافه کرد: مهرماه سال گذشته ما به مسؤولان اعلام کردیم که ۸۰۰ هزار تن شکر باید وارد شود چراکه بارندگی‌ها اجازه برداشت نیشکر را نمی‌دهد؛ آنها تصور کردند که ما نسخه عجولانه می‌پیچیم و همین مسأله باعث شد شکر با تأخیر وارد شود و بازار بهم بریزد. دانایی ادامه داد: ابتدای امسال نیز بنده به وزیر جهاد کشاورزی گزارشی دادم که میزان قرارداد کارخانجات قند با کشاورزان چغندر کار به شدت کاهش یافته چرا که سال گذشته به دلیل قیمت پایین نرخ خرید تضمینی چغندر قند، کشاورزان این محصول را کشت نکردند و به جای آن گوجه فرنگی، خربزه و هندوانه کشت شد. امسال به اندازه‌های گوجه فرنگی کشت شد که دولت مجبور شد حجم زیادی از آن را خریداری کند و این مسأله ناشی از اطلاعات غلطی است که برخی از مدیران دفتر چغندر وزارت جهاد کشاورزی به وزیر می‌دهند. او تصریح کرد: وزیر باید یک جا با این مسأله برخورد و آن را حل کند به خصوص اینکه شکر یک کالای استراتژیک است. دبیر انجمن صنفی قند و شکر با بیان اینکه قرارداد کارخانجات قند با کشاورزان نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیش از ۳۰ درصد کاهش یافته است، اظهار کرد: امسال تولید چغندر بهاره و پاییزه در حالت خوشبینانه به ۴ میلیون تا ۴.۲ میلیون تن خواهد رسید. او با بیان اینکه امسال تولید نیشکر حدود ۵ میلیون تن پیش‌بینی می‌شود، افزود: بنابراین با احتساب شکر نیشکری تولید شکر امسال بین یک تا یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن خواهد بود و باقی آن باید از طریق واردات تأمین شود. این فعال بخش خصوصی با اشاره به اینکه دفتر مربوطه در وزارت جهاد کشاورزی در اقدامی غیرمعمول آمار تولید را امسال طی یکماه چندین مرتبه تغییر داده است، ادامه داد: در تاریخ ۹۸/۴/۱۹ مدیران این وزارتخانه در گزارشی مکتوب به وزیر جهاد کشاورزی میزان تولید چغندر قند را ۵ میلیون و ۹۰۰ هزار تن و میزان تولید شکر را یک میلیون و ۶۵۰ هزار تن اعلام کردند. سپس در تاریخ ۹۸/۵/۲۶ این آمار را اصلاح و میزان تولید چغندر را ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار تن و شکر را یک میلیون و ۵۳۷ هزار تن اعلام کردند و بعد از آن مجدداً در تاریخ ۹۸/۶/۱۷ این آمار را اصلاح کرده و در نهایتاً میزان تولید شکر را یک میلیون و ۴۲۰ هزار تن اعلام کردند به عبارت دیگر طی یکماه آمار تولید شکر را ۲۳۰ هزار تن کاهش دادند و در حوزه شکر ۲۳۰ هزار تن عددی بزرگ و مصرف چند وقت کشور است. این در حالی است که براساس برآورد ما میزان تولید شکر امسال به سختی به یک میلیون و ۱۰۰ هزار تن خواهد رسید. او با بیان اینکه ما به صورت لحظه‌ای از کارخانجات آمار تولید را دریافت می‌کنیم، افزود: امسال حدود ۵ میلیون تن نیشکر در کشور تولید می‌شود که از این میزان بین ۴۵۰ تا ۵۰۰ تن شکر حاصل خواهد شد. دانایی با بیان اینکه برخی از مغایرت‌های آماری در حوزه تولید بسیار چشمگیر است، ادامه داد: این مسأله در بازار تأثیر منفی دارد. دبیر انجمن صنفی قند و شکر با اشاره به اینکه مسؤولیت تنظیم بازار شکر را ۴ سال است که دولت به ما واگذار کرده است، گفت: با این حال میزان واردات و برنامه‌ریزی برای آن دست ما نیست. او توضیح داد: در واقع دولت به دلیل بدهی سنگینی که به کارخانجات داشت و این بدهی رقمی بیش از ۱۵۰۰ میلیارد تومان بود واردات را به آنها واگذار کرد.

قیمت شکر وارداتی نیز ارزان‌تر از نرخ مصوب داخلی است و این مابه‌التفاوت را که کارخانجات باید به دولت می‌دادند به جای بدهی خود محاسبه کردند. او توضیح داد: با وارداتی که امسال انجام می‌شود ۴۰۰ تا ۵۰۰ میلیارد تومان از بدهی کارخانجات تسویه می‌شود. دانایی در پاسخ به این پرسش که برخی مسؤولان وزارت جهاد کشاورزی و کارشناسان معتقدند که واردکنندگان به دلیل منفعتی که در واردات دارند مایل هستند که آمار تولید را کم جلوه دهند تا به مقصود خود برسند، گفت: در زمینه شکر این مسأله صحت ندارد چون خود ما در درجه اول تولیدکننده هستیم و شکر خام نیز به اندازه چغندر قند برای کارخانجات سودآور نیست. اینکه ما چغندر قند را که تولید اصلی‌مان است از دست بدهیم صرفه اقتصادی ندارد. او عنوان کرد: یک کارخانه قند بیش از هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری لازم دارد اما یک کارخانه تصفیه‌کننده شکر خام با ۴۰ تا ۵۰ میلیارد تومان نیز قابل احداث است چرا باید کسی که هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری کرده از ظرفیت خود بهره‌گیرد و شکر تصفیه کند؟

این مقام مسؤل با بیان اینکه تمام این اتفاقات ناشی از عدم تدوین یک الگوی کشت مناسب و عدم شایسته‌سالاری در انتصابات و بکارگماری برخی افراد غیرمتخصص در حوزه‌های بسیار تخصصی است، افزود: مشکل وزارت جهاد کشاورزی نداشتن کارشناسان کافی کاربرد و متخصص در حوزه تولید چغندر است. او با بیان اینکه برای تعادل بازار در شش ماهه اول سال ۹۹، نیاز به واردات ۸۰۰ هزار تن شکر داریم، افزود: باید با این واردات شرایط را تا آغاز برداشت محصول داخلی در سال ۹۹ آرام و متعادل نگه داریم.

تولید ۴۰۰ هزار تن نیشکر در کشت و صنعت فارابی

مدیرعامل شرکت کشت و صنعت حکیم فارابی خوزستان گفت: تولید شکر در این مجتمع با شروع برداشت محصول نیشکر آغاز شد تا گامی مهم در تأمین نیازهای داخلی به این کالای راهبردی برداشته شود. توجع بهادری گفت: پیش‌بینی می‌شود در سال زراعی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ با برداشت ۴۰۰ هزار تن نیشکر در این مجتمع تولیدی صنعتی، حدود ۴۰ هزار تن شکر سفید استحصال و به بازار داخلی عرضه شود. وی با بیان اینکه هفدهمین دوره برداشت نیشکر در چند روز اخیر در کشت و صنعت حکیم فارابی شروع شده افزود: حدود نیمی از نیشکر کشت شده در این مجتمع، به صورت سبز برداشت می‌شود که سطح برداشت سبز در مقایسه با سال زراعی گذشته ۱۰ درصد افزایش دارد. مدیرعامل شرکت کشت و صنعت حکیم فارابی گفت: امسال به دلیل بهبود شرایط محیطی از جمله کمتر بودن گرد و غبار و بهبود کیفیت و کمیت آب مصرفی، درصد عیار نیشکر در زمین‌های این شرکت در مقایسه با پارسال مطلوب بوده است.

تأمین شکر دارویی کشور

مدیرعامل شرکت کشت و صنعت حکیم فارابی گفت: تأمین شکر دارویی کشور برای ۶۳ شرکت دارویی داخلی از برنامه‌های اصلی این شرکت است. وی ظرفیت سالانه شکر دارویی این شرکت را ۱۵ هزار تن بیان کرد و افزود: در نیمه نخست امسال ۶ هزار تن شکر دارویی برای شرکت‌های دارویی کشور

زمین‌های سیل‌زده شرکت و به زیرکشت بردن زمین‌های خسارت دیده را ستود و افزود: تلاش شد با برنامه‌ریزی صورت گرفته هیچ زمینی در این کشت و صنعت بدون استفاده نماند و در بهمن امسال نیز مزرعه‌ای که محصول آن برداشت شود برای کشت آفتابگردان اختصاص می‌یابد. وی به آثار منفی سیلاب بهاری امسال اشاره و پیش‌بینی کرد ۲ تا سه سال آینده وضعیت کشت نیشکر و استحصال شکر در این شرکت به وضعیت عادی و پایدار برسد.

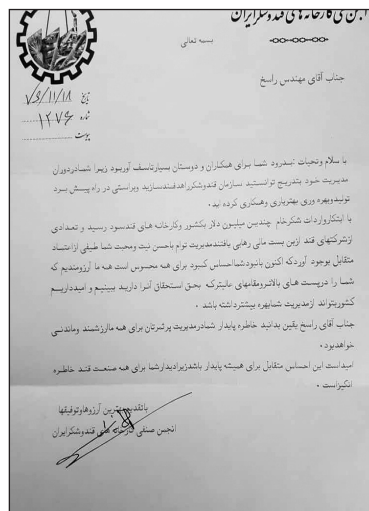
خسارت ۵۰ هزار میلیارد ریالی

مدیرعامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی نیز گفت: سیلاب بهار امسال ۵۰ هزار میلیارد ریال به واحدهای هفت‌گانه نیشکری خوزستان خسارت زده و تاکنون هیچ گرامتی از سوی دولت به این شرکت پرداخت نشده است. عبدالعلی ناصری در جریان بازدید از شرکت کشت و صنعت حکیم فارابی و تولید شکر و برداشت نیشکر در این شرکت گفت: چنانچه از مجموع خسارات ۱۰ هزار میلیارد ریال به این شرکت پرداخت شود و بقیه آن با بدهی این شرکت به بانک‌ها تهاتر شود صنعت نیشکر به سرعت دوران پسا سیلاب را پشت سر خواهد گذاشت. وی در ادامه با بیان اینکه از اواخر مهر برداشت نیشکر از سطح ۴۸ هزار هکتار از زمین‌های نیشکری طرح‌های هفت‌گانه شروع شده پیش‌بینی کرد حدود ۳۵ تا چهار میلیون تن نیشکر برداشت و بیش از ۴۰۰ هزار تن شکر استحصال شود.

برنامه واردات ۳۰۰ هزار تن شکر خام از بندر امام خمینی

مدیرکل غله و خدمات بازرگانی خوزستان گفت: واردات ۳۰۰ هزار تن شکر خام (قهوه‌ای) از بندر امام خمینی (ره) به منظور تأمین نیازهای داخلی (صنعتی و خانگی) برنامه‌ریزی شده است. خداحرام امیری‌زاده افزود: این میزان شکر خارجی پس از ترخیص برای عملیات تصفیه و تبدیل آن به شکر سفید به واحدهای نیشکری خوزستان و کارخانه‌های قند سراسر کشور ارسال می‌شود. وی با بیان اینکه این میزان شکر خام از کشورهای برزیل، کوبا و هندوستان به تدریج وارد کشور می‌شود گفت: نخستین محموله از این میزان واردات شکر خام به کشور، پنجشنبه ۲۳ آبان با پهلوگیری یک کشتی اقیانوس پیما به ظرفیت ۳۰ هزار تن در مجتمع بندری امام خمینی (ره) شروع می‌شود. امیری‌زاده با بیان اینکه برای واردات شکر خام به کشور از بندر امام خمینی (ره) مشکلی وجود ندارد، افزود: ارز مورد نیاز شکر وارداتی تأمین شده و تاکنون هیچ‌گونه خللی در واردات شکر به کشور به وجود نیامده است. بیش از ۹۰ درصد غلات مورد نیاز کشور از طریق بندر امام خمینی (ره) وارد می‌شود. میزان مصرف سالانه شکر کشور ۲/۲ میلیون تن است که از این میزان ۴/۱ میلیون تن در واحدهای نیشکری و چغندر قندی کشور تولید و بقیه آن باید وارد شود. امسال میزان واردات شکر با کاهش ۵۵ درصدی تولید چغندر قند و افت ۳۵۰ هزار تنی شکر در واحدهای هفت‌گانه نیشکر خوزستان به دلیل آبگرفتگی ناشی از سیل خوزستان، افزایش یافته است. پارسال حدود ۲۰۰ هزار تن شکر خام وارداتی در واحدهای نیشکری شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی در خوزستان تصفیه شد. استان خوزستان به تنهایی حدود ۴۰ درصد نیاز کشور به شکر را تأمین می‌کند.

یاد ایام

شادروان مهندس کاظم کاظمی
یکی از ورزیده‌ترین و وفادارترین متخصصان صنعت قند ایران بود که در جان و دل خانواده بزرگ این صنعت جای دارد. سند حاضر که در آرشو انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر موجود است بهانه‌ای برای یادآوری از این متخصص ورزیده و دیگر بزرگان صنعت قند مثل مهندس الهی و مهندس سجادی و جمال‌الدین عباسیان و سایر بزرگان این صنعت و همچنین جناب آقای راسخ مدیرعامل سازمان سابق قند و شکر است.

بسمه تعالی

جناب آقای مهندس راسخ

با سلام و تحیات: بدرد شما برای همکاران و دوستان بسیار تأسفاور بود زیرا شما در دوران مدیریت خود به تدریج توانستید سازمان قند و شکر را هدفمند سازید و به راستی در راه پیشبرد تولید بهره‌وری بهتر یاری و همکاری کرده‌اید. با ابتکار واردات شکر خام چندین میلیون دلار به کشور و کارخانه‌های قند سود رسید و تعدادی از شرکت‌های قند از بن بست مالی رهایی یافتند مدیریت توام با حسن نیت و محبت شما طیفی از اعتماد متقابل به وجود آورد که اکنون با نبود شما احساس کمبود برای همه محسوس است همه ما آرزومندیم که شما در پست‌های بالاتر و مقام‌های عالی‌تر که به حق استحقاق آن را ببینیم و امید داریم کشور بتواند از مدیریت شما بهره بیشتر داشته باشد. جناب آقای راسخ بقیین بدانید خاطره پایدار شما در مدیریت پرتهم‌تان برای همه ما ارزشمند و ماندنی خواهد بود. امید است این احساس متقابل برای همیشه پایدار باشد زیرا دیدار شما برای همه صنعت قند خاطره‌انگیز است.

با تقدیم بهترین آرزوها و توفیق‌ها انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ایران

اطلاعیه پذیرش دانشجو

مرکز آموزش علمی - کاربردی صنایع قند (انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر ایران) - کارپوری

چهارمین دوره پذیرش در مقطع کارشناسی ارشد در رشته‌های زیر در مقطع کارشناسی ارشد می‌پذیرد:

رشته‌های کارشناسی:

- ۱- مهندسی فناوری الکترونیک صنعتی
- ۲- مهندسی فناوری صنایع غذایی - صنعت قند

رشته‌های کاردانی:

- ۱- کاردانی فنی برق - برق صنعتی
- ۲- کاردانی فنی صنایع غذایی - قند

۱- اعطای مدرک تحصیلی مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۲- اولویت استخدام در کارخانه‌های قند و شکر

۳- استفاده از وام دانشجویی برای شهریه

۴- تخفیف و امتیاز ویژه برای دانشجویان ممتاز

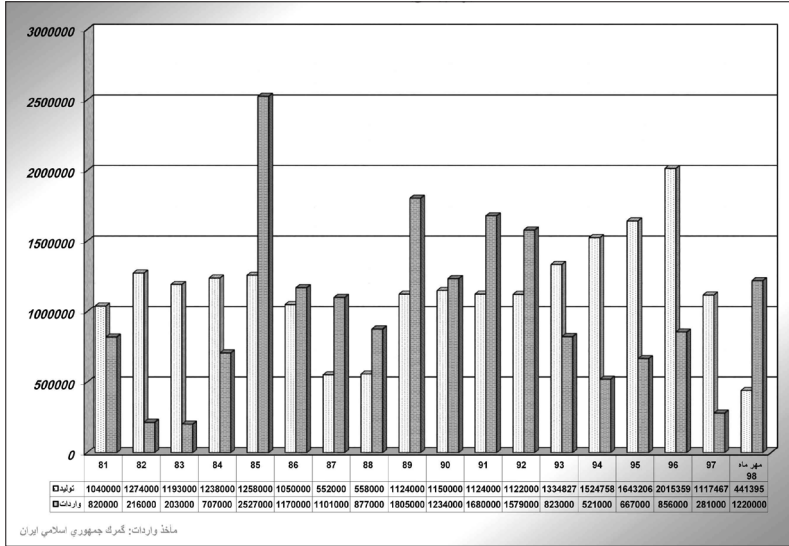
۵- برگزاری دروس عملی و گذراندن دوره‌های کارآموزی در کارخانه‌های قند و شکر

* از خواهران و برادران علاقمند دعوت می‌شود برای کسب اطلاعات بیشتر همه روزه از ساعت ۸ الی ۱۴ با شماره تلفن ۳۳۹۲۰۸۵۵ - ۰۵۱ تماس حاصل نمایند و جهت ثبت نام از تاریخ ۹۸/۸/۳۰ به آدرس مرکز واقع در مشهد، جاده کنار گذر بزرگراه شهید شوشتری بعد از بل هوایی طرق مرکز آموزش علمی - کاربردی صنایع قند مراجعه نمایند.

شرکت‌های حامی:

جاهای خالی که متأسفانه پر شد با واردات

نمودار تولید و واردات شکر از سال ۸۰ تا پایان مهر ماه سال ۱۳۹۸ (ارقام به تن)

درحالی که می‌شد با کمی تدبیر و دورنگری و دقت به توصیه‌های کارشناسان و برپایه واقعیت‌های بازار و تولید شکر راه را همچنان بر واردات این محصول بسته نگهداشت اما متأسفانه چنین نشد. تازه‌ترین آمارهای ارایه شده نشان می‌دهد در دو سال ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ روی هم ۱۰۳۷ هزار تن شکر وارد شده است اما در سال ۱۳۹۸ تا همین دوره ۱۲۲۰ هزار تن شکر به بازار ایران وارد شده است. درحالی که مطابق با جدول‌های ارایه شده در این صفحه ستون‌های واردات شکر در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷ به ویژه در ماه‌های نخست سال خالی بود اما به دلیل گوناگون این جاهای خالی با واردات پر شد. انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر در سال ۱۳۹۷ با مدیران ارشد وزارت جهاد کشاورزی که هنوز وظیفه قانونی تنظیم بازار شکر را برعهده داشتند نسبت به واردات سر وقت هشدار داد و در حالی که انجمن صنفی کارخانه‌های شکر به مدیران سازمان برنامه و بودجه و نهادهای نظارتی یادآور شد باید قیمت خرید چغندر زودتر اعلام شود و افزایش قیمت‌ها متناسب با قیمت تمام شده کشت این محصول تعیین شود اما متأسفانه این اتفاق نیفتاد و دیدیم و می‌بینیم که روند خودکفایی به دردرس افتاده است. دور شدن از واقعیت‌های تولید و بازرگانی شکر و رویایی اندیشیدن و رفتاری مطابق با اراده سیاسی به جای فعالیت کارشناسی راه‌ها را به بن‌بست می‌رساند و کابوس دور شدن از افزایش ضریب خوداتکالی را به دنبال دارد.

واردات شکر خام بصورت ماهیانه از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۳۹۸ (ارقام هزار تن)

ردیف	سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۱	۱۳۸۵	۱۵۴	۹۴	۱۱۱	۲۰۵	۳۰۷	۱۹۲	۱۸۷	۲۲۳	۱۹۴	۲۹۸	۲۴۰	۲۷۶	۲۴۸۱
۲	۱۳۸۶	۱۵۴	۲۳۶	۲۴۸	۵۶۴	۸۷۱	۱۰۶۳	۱۲۵۰	۱۴۷۳	۱۶۶۸	۱۹۶۵	۲۲۰۵	۲۴۸۱	۱۱۷۰
۳	۱۳۸۷	۲۸	۲۳۶	۴۶۴	۶۳۰	۷۴۱	۹۳۵	۹۹۰	۱۰۵۵	۱۰۸۲	۱۰۸۲	۱۱۳۲	۱۱۷۰	۱۱۰۱
۴	۱۳۸۸	۲۸	۵۷	۱۴۵	۲۳۴	۳۸۳	۱۴۹	۲۴	۶۸	۷۱۳	۸۳۹	۱۰۰۸	۱۱۰۱	۸۷۷
۵	۱۳۸۹	۱۱۹	۲۲۷	۲۸۴	۳۳۸	۳۹۰	۴۲۳	۵۱۷	۵۶۳	۶۰۸	۶۸۲	۸۰۴	۸۷۷	۱۸۰۵
۶	۱۳۹۰	۶۹	۱۷۶	۳۰۸	۵۴۲	۸۵۴	۱۱۸۴	۱۳۴۵	۱۴۵۷	۱۵۳۷	۱۶۰۰	۱۶۷۳	۱۸۰۵	۱۲۳۴
۷	۱۳۹۱	۵۰	۲۴	۱۲	۶۸	۳۰۱	۳۸۴	۳۱	۱۸	۱۷	۱۸۱	۱۴۲	۱۲۳۴	۱۶۸۱
۸	۱۳۹۲	۸۸	۱۵	۸۸	۱۱۴	۶۱	۱۵۹	۲۰۷	۱۱۵	۱۴۶	۱۳۴	۲۲۵	۲۲۷	۱۵۷۹
۹	۱۳۹۳	۱۶۵	۱۳۷	۲۱۱	۵۷	۴۰	۶۷	۴۷	۱۹	۸۰	۰	۰	۰	۸۲۳
۱۰	۱۳۹۴	۰	۵۵	۱۱۸	۹۲	۱۲	۷۰	۱۰۷	۱۷۵	۱۰۵	۲	۵	۲۴	۵۲۱
۱۱	۱۳۹۵	۰	۰	۰	۲۵	۲۲۱	۱۷۰	۷۶	۵۰	۶۶	۶۸	۰	۱۶	۶۶۷
۱۲	۱۳۹۶	۰	۱۹۵	۲۲۹	۱۲۹	۱۳۸	۱۶	۰	۵۵	۰	۱۴	۰	۸۰	۸۵۶
۱۳	۱۳۹۷	۰	۳۸	۳۸	۴۹	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۸۸	۲۸۱
۱۴	۱۳۹۸	۸۲	۲۱۳	۲۸۰	۲۲۰	۸۰	۱۲۱	۲۲۴	۸۸	۱۵۴	۱۵۴	۲۲۰	۲۸۱	۱۲۲۰

619

آمار واردات شکر از سال ۱۳۸۰ تا پایان مهر ماه سال ۱۳۹۸ به تفکیک واردات دولتی و خصوصی

سال	بخش خصوصی	بخش دولتی	جمع واردات
۱۳۸۰	۰	۹۳۷	۹۳۷
۱۳۸۱	۰	۸۲۰	۸۲۰
۱۳۸۲	۵۶	۱۳۸۱	۱۳۸۱
۱۳۸۳	۴۲	۱۶۱	۲۰۳
۱۳۸۴	۸۰	۶۲۷	۷۰۷
۱۳۸۵	۱۴۸۵	۱۰۴۲	۲۵۲۷
۱۳۸۶	۹۲	۲۰۸	۱۱۷۰
۱۳۸۷	۱۱۰۱	۰	۱۱۰۱
۱۳۸۸	۸۷۷	۰	۸۷۷
۱۳۸۹	۱۸۰۵	۰	۱۸۰۵
۱۳۹۰	۰	۱۲۳۴	۱۲۳۴
۱۳۹۱	۱۱۷۵	۵۰۷	۱۶۸۱
۱۳۹۲	۹۹۲	۵۱۷	۱۵۰۹
۱۳۹۳	۵۶۲	۲۶۱	۸۲۳
۱۳۹۴	۳۶۴	۱۵۷	۵۲۱
۱۳۹۵	۳۵۸	۳۰۹	۶۶۷
۱۳۹۶	۱۷۸	۱۳۸	۳۱۶
۱۳۹۷	۸۶	۱۹۵	۲۸۱
۱۳۹۸	۲۲۱	۷۸۹	۱۲۲۰

مأخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

واردات شکر از سال ۸۴ تا پایان مهر ماه سال ۹۸ به تفکیک خام و سفید

سال	سفید (هزار تن)	بها (دلار)	خام (هزار تن)	بها (دلار)	جمع واردات (هزار تن)	بها جمع واردات (دلار)
۱۳۸۴	۷۸	۲۰,۱۲۴,۰۰۰	۶۲۹	۱۷۷,۲۵۶,۰۰۰	۷۰۷	۱۹۷,۳۸۰,۰۰۰
۱۳۸۵	۶۳۷	۳۹۱,۲۷۱,۹۱۰	۱,۸۹۰	۲۳۶,۱۸۲,۵۵۹	۲,۵۲۷	۱,۰۱۷,۴۵۴,۴۶۹
۱۳۸۶	۳۳۸	۱۳۳,۳۰۹,۳۳۴	۸۲۲	۲۳۴,۴۶۱,۲۶۷	۱,۱۶۰	۴۰۷,۷۷۰,۷۱۰
۱۳۸۷	۱۰۳	۳۷,۲۱۳,۳۳۲	۹۹۸	۲۸۷,۸۰۰,۰۱۳	۱,۱۰۱	۳۲۵,۰۱۳,۳۳۵
۱۳۸۸	۲۷	۸,۸۱۹,۹۰۶	۸۵۰	۳۱۵,۸۲۶,۱۱۴	۸۷۷	۳۲۴,۶۴۶,۰۲۰
۱۳۸۹	۰	۰	۱,۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷	۱,۸۰۵	۷۰۴,۵۲۰,۴۰۷
۱۳۹۰	۶	۳,۷۹۹,۵۱۰	۱,۲۲۸	۷۵۲,۱۰۵,۳۳۴	۱,۲۳۴	۷۵۵,۹۰۴,۸۴۴
۱۳۹۱	۰	۰	۱,۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸	۱,۶۸۰	۱,۰۷۲,۴۱۳,۶۰۸
۱۳۹۲	۰	۰	۱,۵۷۹	۸۳۲,۱۸۷,۹۵۸	۱,۵۷۹	۸۳۲,۱۸۷,۹۵۸
۱۳۹۳	۰	۰	۸۲۳	۳۷۷,۴۷۰,۴۴۰	۸۲۳	۳۷۷,۴۷۰,۴۴۰
۱۳۹۴	۴۹	۲۰,۴۷۹,۰۰۳	۴۷۲	۱۵۱,۳۵۸,۵۲۴	۵۲۱	۱۷۱,۸۳۷,۵۲۷
۱۳۹۵	۰	۰	۶۶۷	۰	۶۶۷	۳۲۰,۱۳۴,۹۷۸
۱۳۹۶	۰	۰	۸۵۶	۴۱۴,۷۴۲,۶۳۷	۸۵۶	۴۱۴,۷۴۲,۶۳۷
۱۳۹۷	۰	۰	۲۸۱	۱۰۲,۶۵۴,۳۰۵	۲۸۱	۱۰۲,۶۵۴,۳۰۵
۱۳۹۸	۰	۰	۱,۲۲۰	۴۳۸,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲۲۰	۴۳۸,۰۰۰,۰۰۰
جمع	۱,۲۲۸	۵۱۵,۰۱۷,۰۰۵	۱۵,۸۰۰	۶,۶۲۶,۹۷۹,۲۶۶	۱۷,۰۲۸	۷,۴۶۲,۱۲۱,۲۶۸

مأخذ: گمرک جمهوری اسلامی ایران

ماهنامه شکر

انجمن صنای کارخانهای قند و شکر ایران

زیر نظر شورای نویسندگان
صفحه آرا: علی صائمی
حروفچین: حمیدرضا خدابخش
تلفن و نمابر:
۸۸۹۶۹۰۵۵-۸۸۹۶۹۹۰۳
نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی
خیابان شهید گمنام - شماره ۱۴